

Bydgoszcz, 26 czerwca 2018 r.

WOJEWODA KUJAWSKO-POMORSKI

WNK.DT.III.431.1.3.2018.JSz

Pan
Bogusław Błaszkiwicz
Wójt Gminy Brzozie
Brzozie 50
87-313 Brzozie

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2017 r. poz. 2234, ze zm.), art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), w związku z art. 76 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2017 r. poz. 2168, ze zm.), w Urzędzie Gminy w Brzoziu, adres: Brzozie 50, 87-313 Brzozie, w dniu 18 kwietnia 2018 r. przeprowadzona została kontrola prawidłowości przez starszego inspektora wojewódzkiego w Wydziale Nadzoru i Kontroli Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy (upoważnienie nr 227/2018) w zakresie:

- 1) przedmiot kontroli: realizacja zadań z zakresu administracji rządowej określonych w ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487, ze zm.) – zwanej dalej ustawą z dnia 26.10.1982 r.:
 - a) spełniania wymogów formalnoprawnych składanych wniosków oraz wydawanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży lub poza miejscem sprzedaży: do 4,5% zawartości alkoholu oraz piwa, powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) oraz powyżej 18% zawartości alkoholu, zezwoleń na wyprzedaż posiadanych zapasów i decyzji o cofnięciu i wygaszeniu zezwolenia,
 - b) terminowości i poprawności pobieranych opłat za korzystanie z zezwoleń,
 - c) monitorowania składania oświadczeń o wartości sprzedaży poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych w roku poprzednim,
- 2) okres objęty kontrolą: 1.01.2017 r. – 31.12.2017 r.

W wyniku przeprowadzonej kontroli działalność kontrolowana oceniona została pozytywnie z nieprawidłowościami.

Dokonana ocena została oparta o następującą skalę ocen:

- pozytywna,

- pozytywna z uchybieniami,
- pozytywna z nieprawidłowością,
- pozytywna z nieprawidłowościami,
- negatywna (po przekroczeniu przyjętego progu istotności).

Oceny dokonano na podstawie następujących ustaleń:

1. Zgodnie z uchwałą Rady Gminy Brzozie¹, na terenie gminy ustalono 25 punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży oraz 12 punktów sprzedaży tych napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży. W odrębnej uchwale określone zostały zasady usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie gminy².
2. W okresie objętym kontrolą wydano łącznie 4 zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem i w miejscu sprzedaży, z czego:
 - 3 zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (zawierających do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo – 1 zezwolenie, zawierających powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu z wyjątkiem piwa – 1 zezwolenie, zawierających powyżej 18% zawartości alkoholu – 1 zezwolenie),
 - 1 zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (dla napojów zawierających do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo – organizacja przyjęć).
 Nie wydawano w tym okresie jednorazowych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
3. W okresie objętym kontrolą:
 - wydano 5 decyzji o wygaśnięciu zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
 - nie wydawano decyzji w sprawie cofnięcia zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
 - nie wydawano zezwoleń na wyprzedaż posiadanych zinventoryzowanych zapasów napojów alkoholowych.

¹ § 1 uchwały Nr XIV/76/2012 Rady Gminy Brzozie z dnia 29 sierpnia 2012 r. w sprawie: ustalenia liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie gminy Brzozie.

² § 1 uchwały Nr XV/82/2012 Rady Gminy Brzozie z dnia 26 września 2012 r. w sprawie: określenia zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie Gminy Brzozie – miejsca sprzedaży i podawania napojów alkoholowych nie mogą być usytuowane na terenie obiektów kultu religijnego, bibliotek i ośrodków zdrowia. Miejsca sprzedaży i podawania napojów nie mogą być usytuowane w odległości mniejszej niż 50 metrów od obiektów kultu religijnego oraz szkół. Wyżej wskazaną odległość mierzy się od wejścia lub wyjścia obiektu chronionego do punktu sprzedaży lub podawania napojów alkoholowych najkrótszą drogą, którą możliwe jest dotarcie do punktu.

4. Kontroli poddano wszystkie wydane w okresie objętym kontrolą zezwolenia długoterminowe oraz decyzje o wygaśnięciu zezwoleń.
5. Wnioski przedsiębiorców o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych składane były na sformalizowanych drukach i odwoływały się, co do treści, do wymagań określonych w art. 18 ust. 5 oraz art. 18¹ ust. 4 ustawy z dnia 26.10.1982 r. W złożonym wniosku o zezwolenia długoterminowe stwierdzono przypadek wadliwie wskazanego rodzaju wnioskowanego napoju alkoholowego (od 4,5% do 18% zawartości alkoholu – brak wyłączenia piwa z tego rodzaju napojów)³. Wnioski o zezwolenia zawierały niewymaganą już treść dotyczącą podania numeru w rejestrze przedsiębiorców lub ewidencji działalności gospodarczej⁴ oraz żądanie załączenia do wniosku niewymaganego już zaświadczenia o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej lub odpis z rejestru przedsiębiorców⁵.

Składane wnioski o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych opatrywane były datą wpływu do Urzędu Gminy w Brzoziu.

6. Do wniosku o zezwolenia długoterminowe dołączona była dokumentacja określona w art. 18 ust. 6 ustawy z dnia 26.10.1982 r.
7. Wydawane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych spełniały, co do zasady, wymagania dla aktów administracyjnych, określone w art. 107 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1257, ze zm.) – zwanej dalej k.p.a. Zezwolenia zawierały treści o odstąpieniu od uzasadnienia w trybie art. 107 § 4 k.p.a. Zezwolenia podpisywane były przez Wójta. Dodatkowo, w Urzędzie Gminy możliwe jest wydawanie zezwoleń przez Sekretarza Gminy, posiadającego upoważnienie Wójta do tej czynności.
W zezwoleniu dla napojów zawierających od 4,5% do 18% zawartości alkoholu nie dokonano wyłączenia piwa z tego rodzaju napojów alkoholowych⁶.
Zezwolenia wydawane były oddzielnie dla poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych – zgodnie z art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 26.10.1982 r.
W podstawach prawnych zezwoleń nie ujawniono odniesienia do zmian do tekstu jednolitego ustawy z dnia 26.10.1982 r. oraz k.p.a.⁷.
Zezwolenia długoterminowe wydawane były na czas oznaczony, nie krótszy niż wskazany w art. 18 ust. 9 ustawy z dnia 26.10.1982 r., zezwolenie na działalność związaną z organizacją przyjęć wydano na okres nie dłuższy niż określony w art. 18¹ ust. 4 tej ustawy.
Odbiór zezwoleń potwierdzany był przez przedsiębiorców podpisem wraz z datą na egzemplarzach zezwoleń pozostających w aktach spraw.

³ Dla zezwolenia I-2/B/1/2017.

⁴ Wymóg ten został zniesiony od 19.05.2016 r. na podst. art. 2 ustawy z dnia 25.09.2015 r. o zmianie ustawy o swobodzie działalności gospodarczej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r. poz. 1893). Zezwolenia: I-1/A/1/2017, I-2/B/1/2017, I-3/C/1/2017, III-1/A/1/2017.

⁵ Wymóg ten został zniesiony od 01.07.2011 r. na podst. art. 5 pkt 4 lit. a ustawy z dnia 25.03.2011 r. o ograniczeniu barier administracyjnych dla obywateli i przedsiębiorców (Dz. U. Nr 106, poz. 622, ze zm.). Zezwolenia: I-1/A/1/2017, I-2/B/1/2017, I-3/C/1/2017.

⁶ Zezwolenie I-2/B/1/2017.

⁷ Dla zezwoleń: I-1/A/1/2017, I-2/B/1/2017, I-3/C/1/2017.

8. Postępowania w sprawie wydawania zezwoleń prowadzono w terminach nie dłuższych niż określony w art. 35 § 3 k.p.a.
9. Wnoszone opłaty za korzystanie z zezwoleń długoterminowych wydanych w trakcie 2017 r. określane były w oparciu o zasady wskazane w art. 11¹ ust. 2 i 8 ustawy z dnia 26.10.1982 r. Opłaty wnoszono z uwzględnieniem zasady ich wysokości proporcjonalnej do – liczonego w dniach – okresu ważności wydanych zezwoleń.
W odniesieniu do opłaty za zezwolenie związane z działalnością polegającą na organizacji przyjęć stwierdzono wadliwy sposób określenia wysokości opłaty – w oparciu o wysokość opłaty określoną w art. 11¹ ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 26.10.1982 r., nie zaś w oparciu o zasadę wskazaną w art. 11¹ ust. 5 pkt 1, w związku z art. 18¹ ust. 5 powyższej ustawy. Wadliwy sposób wyliczenia opłaty został potwierdzony w wyjaśnieniach Sekretarza Gminy.
Nie stwierdzono wnoszenia opłat za zezwolenia po dniu wydania tych zezwoleń.
10. W oparciu o próbę kontrolną (6 zezwoleń) stwierdzono, że przedsiębiorcy objęci tą próbą, dla których istniał obowiązek złożenia do 31.01.2017 r. pisemnego oświadczenia o wartości sprzedaży poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych w roku poprzednim – zgodnie z art. 11¹ ust. 4 ustawy z dnia 26.10.1982 r., złożyli ww. oświadczenia. Z dat wpływu do Urzędu Gminy w Brzoziu, które ujawnione zostały na oświadczeniach wynika, że zostały one złożone w ww. terminie ustawowym.
W przypadku uiszczania w 2017 r. opłat za korzystanie z zezwoleń w ratach, były one wnoszone w równych ratach, w terminach nieprzekraczających terminów wskazanych w art. 11¹ ust. 7 ustawy z dnia 26.10.1982 r.
Przy ustalaniu opłat posługiwano się kwotami zawartymi w oświadczeniach o wartości sprzedaży napojów alkoholowych w roku poprzednim oraz zasadami wskazanymi w art. 11¹ ust. 6 ustawy z dnia 26.10.1982 r.
Stwierdzono przypadek złożenia oświadczenia zawierającego w swojej treści nieuprawnione odwołanie do art. 233 Kodeksu karnego.
11. W odniesieniu do kontrolowanych zezwoleń długoterminowych wydane zostało pozytywne postanowienie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, opiniujące lokalizację punktów sprzedaży napojów alkoholowych, przez co spełniony był wymóg określony w art. 18 ust. 3a ustawy z dnia 26.10.1982 r. Opinia wydana była łącznie dla wszystkich wnioskowanych rodzajów napojów alkoholowych jednym postanowieniem, podczas gdy, zgodnie z art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 26.10.1982 r., zezwolenia wydaje się oddzielnie na każdy z rodzajów napojów alkoholowych, po uzyskaniu pozytywnej opinii gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych (art. 18 ust. 3a powyższej ustawy).
Postanowienie zawierało wadliwie określony jeden z rodzajów napojów alkoholowych – dla napojów zawierających od 4,5% do 18% zawartości alkoholu nie dokonano wyłączenia piwa z tego rodzaju napojów.
Postanowienie Gminnej Komisji nie posiadało oznaczenia daty jego wpływu do organu zezwalającego, przez co nie jest możliwe określenie, czy zezwoleń udzielono po uzyskaniu opinii Komisji przez ten organ, co jest wymogiem wynikającym z art. 18 ust. 3a ustawy z dnia 26.10.1982 r.

12. W sytuacji złożenia wniosków z informacją o rezygnacji ze sprzedaży napojów alkoholowych wydawano – odrębnie dla każdego udzielonego zezwolenia - decyzje o wygaśnięciu zezwolenia na podstawie art. 18 ust. 12 pkt 1 ustawy z dnia 26.10.1982 r. Wnioski opatrywane były datą wpływu do Urzędu Gminy w Brzoziu.
Decyzje spełniały wymagania dla aktów administracyjnych, określone w art. 107 k.p.a.
W podstawach prawnych tych decyzji nie przywoływano przepisów k.p.a. Decyzje podpisywane były przez Wójta.
Doręczania decyzji dokonywano za zwrotnym potwierdzeniem odbioru lub osobiście z adnotacją umieszczaną na egzemplarzach decyzji pozostających w aktach spraw.
Decyzje o wygaśnięciu zezwoleń wydawane były z zachowaniem terminu określonego w art. 35 § 3 k.p.a.
13. W okresie objętym kontrolą do podmiotu kontrolowanego nie wpłynęły informacje od innych podmiotów (np. Policji) o nieprawidłowościach w funkcjonowaniu przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie sprzedaży napojów alkoholowych.
14. W zakresie monitoringu terminowości składania oświadczeń o wartości sprzedaży napojów alkoholowych oraz wnoszenia rat opłat za korzystanie z zezwoleń, Wójt stwierdził, że monitoring oparty jest na kontrolowaniu wpływu tych oświadczeń i opłat.
15. Kontrolowany obszar przypisany został do zadań stanowiska ds. działalności gospodarczej, zdrowia, promocji gminy, turystyki i administracyjno-gospodarczych⁸.

Wskazuje się następujący zakres stwierdzonych uchybień lub nieprawidłowości:
uchybień:

- zawieranie w formularzach wniosków treści bądź wnioskowanie o załączenie dokumentu, które nie są już wymagane przez przepisy ustawy z dnia 26.10.1982 r.,
- przypadek wadliwego oznaczenia w złożonym wniosku o wydanie zezwoleń oraz w postanowieniu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jednego z rodzajów napojów alkoholowych (bez wyłączenia piwa w napojach zawierających powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu),
- brak ujawniania zmian do tekstów jednolitych ustawy z dnia 26.10.1982 r. oraz k.p.a. w podstawach prawnych zezwoleń długoterminowych oraz przepisów k.p.a. w podstawach prawnych decyzji o wygaśnięciu zezwoleń,
- przypadek zawarcia w treści złożonego oświadczenia o wartości sprzedaży napojów alkoholowych w roku poprzednim nieuprawnionych odniesień do przepisów art. 233 Kodeksu karnego,
- opiniowanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jednym postanowieniem wszystkich wnioskowanych rodzajów napojów alkoholowych,

⁸ § 8 ust. 6 pkt 7 Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy w Brzoziu, stanowiącego załącznik Nr 1 do zarządzenia Nr 16/2009 Wójta Gminy Brzozie z dnia 18 maja 2009 r. w sprawie: nadania regulaminu organizacyjnego Urzędu Gminy w Brzoziu – ze zm.

- brak utrwalania dat wpływu postanowień Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do organu zezwalającego, nieprawidłowości:
- przypadek wadliwego ustalenia opłaty za zezwolenie związane z działalnością polegającą na organizacji przyjęć,
- przypadek wadliwego oznaczenia w wydanym zezwoleniu długoterminowym napoju alkoholowego zawierającego powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (bez wyłączenia piwa z tego rodzaju napojów).

Ponadto wskazuje się następujące przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości:

- przyczyną wadliwego ustalenia opłaty za zezwolenie związane z działalnością polegającą na organizacji przyjęć było błędne proporcjonalne wyliczenie opłaty za okres ważności zezwolenia - w oparciu o tzw. kwotę podstawową opłaty określoną w art. 11¹ ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 26.10.1982 r., w sytuacji, gdy wnioskodawca osiągnął w roku poprzednim wartość sprzedaży wnioskowanego rodzaju napoju alkoholowego wyższą niż określona w art. 11¹ ust. 5 pkt 1 powyższej ustawy. W takiej sytuacji opłatę należało obliczyć w oparciu o zasady określone w wyżej wskazanym art. 11¹ ust. 5 pkt.1. Skutkiem takiego działania było wniesienie przez przedsiębiorcę opłaty za zezwolenie w kwocie niższej niż wynikająca z prawidłowego sposobu jej wyliczenia,
- przypuszczalną przyczyną wadliwego oznaczenia w wydanym zezwoleniu rodzaju napoju alkoholowego była niestaranność w sporządzaniu treści zezwolenia, połączona z brakiem eliminacji tej wady na etapie podpisywania zezwolenia. Skutkiem powyższego działania jest objęcie wydanym zezwoleniem rodzaju napoju alkoholowego (piwa o określonej zawartości alkoholu), który zgodnie z art. 18 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 26.10.1982 r. winien być zaliczony do innego rodzaju napojów alkoholowych i którego sprzedaży dokonuje się na podstawie odrębnie wydanego zezwolenia.

Za stwierdzone nieprawidłowości odpowiedzialność ponoszą:

- p. Bogusław Błaszkiwicz – Wójt Gminy Brzozie, wydający zezwolenia oraz sprawujący całościowy nadzór nad załatwianiem kontrolowanych spraw przez Urząd Gminy w Brzoziu,
- pracownik Urzędu Gminy w Brzoziu, prowadzący do dnia 31.07.2017 r. sprawy z zakresu ustawy z dnia 26.10.1982 r.

Kontrolę wpisano do książki kontroli Urzędu Gminy w Brzoziu pod numerem 3/2018.

Do projektu wystąpienia pokontrolnego z 22.05.2018 r. nie zostały zgłoszone zastrzeżenia. W projekcie wystąpienia pokontrolnego nie dokonano sprostowań, skreśleń lub uzupełnień.

W związku z powyższymi ocenami, uwagami i wnioskami zalecam Panu Wójtowi podjęcie następujących działań w celu wyeliminowania stwierdzonych w wyniku kontroli nieprawidłowości:

- opłaty za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych dotyczące działalności związanej z organizacją przyjęć należy ustalać zgodnie z zasadami określonymi w ustawie z dnia 26.10.1982 r. - z uwzględnieniem faktycznej wartości sprzedaży tych napojów alkoholowych,
- w zezwoleniach na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu należy uwzględnić wyłączenie piwa z tego rodzaju napojów alkoholowych.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden egzemplarz otrzymuje kierownik jednostki kontrolowanej, a drugi egzemplarz pozostaje w aktach kontroli.

Oczekuję od Pana Wójta, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

WOJEWODA KUJAWSKO-POMORSKI